

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

II. Bellieuraeus Gallorum regis in Angliam Legatus ut exsequotionem latae
sententiae impediret, quae tres menses ipsius respectu dilata fuit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Mariam quondam Scotiæ reginam Iacobi V. Scotiæ quondam regis filiam ac hæredem, quæ communiter Scotiæ Regina appellatur, Francorum regis viduam, latæ & ab omnibus nostri regni Statibus in nuper habito Parlamento non conclusa solum, sed post maturam etiam deliberationem tamquam iusta & legitima, confirmata: visis etiam assiduis subditorum nostrorum precibus, rogantium Nos ac sollicitantium, ut non modo ad publicationem, sed etiam exequutionem ejusdem sententiaæ contra personæ prædictæ Mariæ procedamus, quum in longiori eius detentio ne certo & evidenter non vita solum nostra, sed & ipsi subditi, eorumque posteri, atque adeo publicus regni status, tam quoad Euangeliū & veram Christianam religionem, quam quoad pacem ac tranquillitatem, periclitentur: post multas dilations tandem dictam illam sententiam promulgari iussimus, haec tenus vero ab eius exequendæ dandis mandatis abstinimus, licet interea à Parlamenti nostri Statibus quotidie moneremur, omnes nostros subditos tam ex Nobilitate quam alijs Ordinibus, pro ea qua vitam nostram, & qui ex ea depender, felicem huius regni statum complectuntur cura, nihil magis petere atque desiderare, quam ut prædicta sententia exequutioni mandetur Quamvis autem assiduæ illæ flagitationes, preces & consilia cum naturali nostra inclinatione & benignitate vehementer pugnarent: tamen vici tandem tam ipsorum precibus, ad vitæ nostræ securitatem solummodo spectantibus, quam publici ac priuati in regno nostro status respectu, consensimus ut Iustitia cursus ultra non inhiberetur. Eoque vobis, tamquam nobilissimis & præcipuis regni nostri membris mandamus, ut visis his quam primum Fodringhamum vos conferatis, & præsentibus Amia Pauleto arcis præfecto alijsque regni nostri Officiarijs sepedictam illam sententiam quo vobis videbitur loco tempore ac modo, in persona dictæ Mariæ exequutioni mandetis: non obstantibus quibuscumque legibus aut contrarijs iussionibus, &c. Gernouici I. Februarij, regni nostri anno xxxix.

II. Mandatum: hoc tertio mense post sententiaæ publicationem editum fuit. (c) Inter ea vero Henricus III. Galliæ rex, ut rebus pæne desperatis remedium aliquid afferret, Pomponium Bellieurium, ad Cancellariatus dignitatem merito post eum, ad Elisabetham misit: qui vixit Lon-

dinum appulsa, summam statim hæreticorum iniquitatem & acerbissimum in Mariam odium expertus est. Ut enim ab Elisabethæ aditu & colloquio eum excluderent, famam spargi curarunt, Lutetia vnde Legatus venerat, contagiosam luem vehementer grassari, atque ea Legati ministros esse infectos. Quam difficultatem quum patientia ille viciseret, Elisabethæ quæ in mandatis à rege habebat, non singulari modo facundia, sed mira etiam libertate exposuit: Regem suum Mariæ, tam propinquā cognatione sibi deuinctæ, ut potest quæ fratrem regis natu maiorem in matrimonio habuerit, & Franciæ regina consecrata ac coronata fuerit, causa ac præsenti fortuna vehementer affici; nec quidquam ei molestius posse contingere, quam si sacri illi Gallicorum lilioflorum flores, quibus Mariæ caput paullo ante splenduerat, in aliena terra marcescere ac conculcari videantur. Quid si antiqui inter Galliam & Angliam federis respectus ab hoc tristi & cum omni ratione pugnante proposito auocare eam non possit; illud faltim consideraret, rem fore non noui modo & inter Reges ac Principes haec tenus inusitatæ, verum etiam ad omnem posteritatem dectabilis exempli. Principis manum non decere fulmen (vti quidam perniciose errore quo metuerentur, pingi voluerint) sed clementiam potius & benignitatem: quæ sacro sanctæ leges non modo non violentur, verum etiam conseruentur. Rem esse ferè inauditam, à quocumque rege aut reginam supremam aliquam Principem, in quem nullum illi ius sit, capitibus supplicio condemnari atque affici: si qui vero id fecerint, eos æterna apud omnem posteritatem infamia laborare. Regi aut Principi in neminem quam subditos ius esse. Supremos Principes non nisi à supremo indice posse iudicari. Hanc sententiam non modo in Mariæ, sed ipsius etiam Elisabethæ caput latam; ut potest quæ dicit, Reginam iustitia manibus tradi posse. Plagam hanc non facile coalituram. Cogitarer secundum, quanta mala Conradini supplicium inuexerit, & in primis Siculas illas vesperas. Inter Mariæ ramen & Conradini cauillam multum interesse. Hunc enim armata manu Neapolianum regnum fuisse ingressum, ut tam vitam quam regnum Carolo Andegauensi eriperet: Mariam inermen & solam fere, in

(c) Bellieurius Galliæ regis legatus exequutionem impetrare nititur.

fere, in Angliam tamquam ad asylum confugisse, ut contra rebelles subditos cognatae reginæ opem imploraret. At pro auxilio, viginti annorum captivitatem sustinuisse, ac tandem capitum damnatum. Non hanc idoneam esse avertendi periculi, quod tam ipsi Elisabethæ, quam religioni ac universo regno impendere dicant, rationem, quæ cum inaudita in tantam reginam crudelitate conjuncta sit. Quin potius multo majora inde pericula ac magis cruenta damna oritura. Quod si rebus suis bene consultum velit, non tam perdere quam conservare reginam Scotiæ anniteretur: cuius vita certissimum futurum sit tam publicæ quam privatæ tranquillitatis ac salutis pignus. Hanc unam esse, quam tam Gallorum quam Scotorum armadiventer ab Angliæ regno possit. Notum esse quorum instinctu regina ad extremam hæc & præcipitatem consilia descenderit, eorum nempe qui nihil magis metuant, quam ne Elisabetha mortua, Maria regnum hæreditario jure sibi debitum assequatur. Prætextum sumi religionem, quam nuper audiente et disputarunt, conservari non posse, vivente ea quæ à tenuis annis Papistini erroribus infecta, omnibus modis existimatam eam cupiat. Atque hanc unam caussam esse, cur illam è medio, & quidem crudeli suppicio sublatam velint: in quo non reginæ commodum & regni salutem, sed suas ipsorum utilitates & affectiones sequantur. Regem vero suum reginæ omnia fausta cupe, ac rogare, ne subditis illa suis regias coronas tam contumeliose habendi faciat potestatem: non ignorarum in rebus ad imperii dignitatem & incomitatem spectantibus optimum esse tam antici- pita ac periculosa remedia procul habere, ac nihil quod necesse non sit, mutare. Vt eretur suo ipsa consilio, quod Gallorum regibas per bella ista civilia non semel dedisset: quum certum sit, tam acerbas penas de summis Principibus in quos nulla nobis potestas est, sumtas, non modo non prodesse, verum etiam summa pericula & gravissima damna afferre. Quod si post habitus bonis consiliis afflictam reginam, non, prout clementia & hospitalitas lex postulat, consolari, sed ex mera invidia atque odio pestundare ipsa voluerit, regem suum eam in injuriam quam gravissime laturum, e jusque ulciscendæ rationes initurum: ut in re quæ ad communem omnium Regum & supremorum Principum, & in primis ad Galliæ Regum injuriæ ac contumeliam pertineat.

Differentem ita, ac multa alia dicentem Belli-

curium, Elisabetha contra quam alias solita erat, impatienser audivit, tandem vero ita respondit: Quandoquidem res hæc tam gravis sit aequa ardua, se cum suis Consiliariis super ea amplius deliberaturam. Ad id vero tantum Bellieuris oratio miseræ reginæ profuit, quod exsequitio sententiæ tres menses fuerit dilata. Hæretici interim tam Angli quam Galli Elisabetham urgere non desistebant, hi monendo ac varia consilia ac pericula comminiscendo, illi supplicando. Prædicatoris in primis nulla re suam illam religionem incolumentem conservari ac stabiliri posse clamabant, quam Mariæ reginæ morte: quæ Angliae sceptro olim potita, sine dubio alterius illius Mariæ exemplum imitatura, & exsincta vera religione, Papismum redactura, & totam insulam tyrannico Pontificum jugo rursus subjectura sit. Sed & universum Elisabethæ consilium Lotharingicæ & Guisianæ domus odium incitabat. Ad pericula quod attrineret, Galliæ regem suis rebus ita impediretum esse ajebant, ut nihil minus quam de Anglia oppugnanda cogitare possit: idque facile ipsostitutus genotus prohibituros. Scotiæ regem, in eujus regno tantam ipsa habeat factionem partibus suis addictam, non valde metuendum esse: ac facile animum ejus successionis in regno spe placari posse. Guisianorum non eas esse opes, ut tanto regno metuendas sint. Hispaniæ regem jam ante capitali odio Elisabetham persequi: hacque ipsa ratione non minimam nocendi ipsi occasionem sublatum iri. Et ut horum uihil esset, incertum tamen quodcumque bellum tantum periculi non habere, quantum longior Mariæ vita non modo ipsius Elisabethæ vita, sed & religionis & totius regni statui atque incolumitati allatura sit; ut quæ factionis suæ viribus Angliae sceptrum comparare sibi nunquam sit cessatura. Quinjam illam à plerisque Catholicis pro regina ac supra domina agnoscit, atque ita nominari. Apud regni ordines reginam non semel conquestam esse, adeoque ægerrime tollisse, quum ut proximi sibi hæredis & successoris, nomen ederet, rogaretur. At Papistas non modo Mariæ hoc ius post mortem Elisabethæ, sed ipsa adhuc vivente, tribuere ac vindicare. Quibus aliis que rationibus homines invidi & Catholicæ religionis hostes infestissimi Elisabetham perpulerunt, ut de Maria supplicium sumi jusserit.

III. Maria interim mortis nuncium expectans, in carcere cœlestem quasi vitam auspiciata erat, assidue divinarum rerum contemplationi, prece-

